

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2020-12-01

Diarienummer:
GSN-2020-02784

Handläggare:
Roger Lindström

Svar på motion om en genomlysning av det offentliga rummet för att maximera tryggheten från Therez Almerfors (M)

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Therez Almerfors (M) föreslår i en motion väckt 16 september 2019

- att revidera strategi för belysning av Uppsala kommun samt riktlinjer för belysning av Uppsala innerstad,
- att inventera vilka offentliga miljöer och platser i kommunen som upplevs som otrygga,
- att utveckla GIS-verktyget och koppla samman med de våldsanmälningar som upprättas och de insatser som polis/kommunala ordningsvakter anmäler, samt
- att utifrån dessa underlag genomföra belysnings- och trygghetsåtgärder i det offentliga rummet.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret. Med föreliggande förslag till beslut har ärendet inga konsekvenser sett ur perspektiven för näringsliv, barn och jämställdhet.

Föredragning

En av kommunens högst prioriterade frågor är att skapa trygghet i det offentliga rummet. Med goda beslutsunderlag kan vi fortlöpande vidta åtgärder för att öka tryggheten i kommunen.

Gatu- och samhällsmiljönämnden arbetar med att utveckla allmän plats för att skapa attraktiva miljöer där allt fler Uppsalabor vill tillbringa mer av sin tid. Attraktiva miljöer utvecklas i samband med exploatering och vid förvaltandet av befintliga miljöer. Nämnden tar fram förvaltningsplaner, utvecklingsplaner och strategier som underlag för prioritering av drift- och underhållsåtgärder samt åtgärder inom nämndens investeringsprojekt.

En revidering av strategin för belysning av Uppsala kommun och av riktlinjerna för belysningen i Uppsala innerstad kommer att göras av plan- och byggnadsnämnden utifrån bland annat ny teknik och nya förutsättningar i en växande stad.

För att säkerställa bra underlag för beslut om åtgärder inhämtas information, kunskap och erfarenhet via många kanaler. Kommunens felanmälan ger oss viktig information genom synpunkter och förslag från kommuninvånare. Mycket kunskap inhämtas också genom samrådsmöten, trygghetsvandringar, fastighetsägarföreningar, andras utredningar och från sociala medier.

Det finns etablerade samarbeten inom den kommunala organisationen för att öka tryggheten genom att till exempel anlita väktare och utveckla de yttre sociala verksamheterna. Kommunen har också ett nära samarbete med polisen i flera olika forum. För ökad kunskap och prioriteringar i arbetet för ökad trygghet används också demografiska data, den sociala kompassen och Trygghetsverktyget i GIS (geografiskt informationssystem) för att optimera nyttan av planerade insatser.

I kommunen finns utpekade prioriterade områden för trygghetsarbetet. Just nu sker arbetet med särskilt fokus på Centrum, Resecentrum, Gottsunda, Valsätra, Gränby och Kvarngärdet med särskilda handlingsplaner, men trygghetsarbetet omfattar hela staden.

För att optimera effekten av det interna utvecklingsarbetet pågår vidareutveckling inom GIS som beslutsunderlag genom att tillgängliggöra informationslager för socioekonomiska förutsättningar, trångboddhet, närhet till parkaktiviteter, lekplatser och idrottshallar och med information om brottsstatistik och oro för att utsättas för brott.

Efter genomförda undersökningar, samråd och trygghetsvandringar som utgör en del i arbetet med att inventera otrygga platser tas handlingsplaner fram. Planerna innehåller åtgärder som till exempel beskärning av vegetation och komplettering av belysningspunkter. För att öka attraktiviteten på allmän plats ytterligare behövs också arbete med utveckling av platsen genom utformning, utsmyckning och möjlighet till både organiserade och spontana aktiviteter. En plats fylld av liv och rörelse upplevs som en tryggare plats.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 13 oktober 2020
- Bilaga, Motion om en genomlysning av det offentliga rummet för att maximera tryggheten från Therez Almerfors (M)

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Motion angående en genomlysning av det offentliga rummet för att maximera tryggheten

För tolv år sedan tog den dåvarande moderatledda byggnadsnämnden fram en strategi för belysning av Uppsala kommun samt riktlinjer för belysning av Uppsala innerstad. Det finns alltså en god grund att stå på vad gäller vilka märkesbyggnader som bör vara upplysta och så vidare. Denna motion syftar till att utveckla det arbetet genom att inventera och ta fram konkreta åtgärder för parker, offentliga miljöer och mötesplatser i syfte att skapa mer trygghet och möjliggöra för fler att vistas i vårt vardagsrum under fler av dygnets timmar.

I samband med den negativa utveckling inom trygghetsområdet för Uppsala kommun vill vi vända på alla möjliga pusselbitar för att säkerställa att tryggheten åter upplevs av kommuninvånarna. En väl studerad och utformad ljussättning kan bidra till att trygghetskänslan ökar. Enligt en Brå-rapport (Förbättrad utomhusbelysning och brottsprevention, 2008) som är en internationell genomgång av utvärderingar, kan en bra utomhusbelysning under flera omständigheter vara en välfungerande del av det förebyggande trygghetsskapande arbetet. Främst gäller det områden där människor också vistas nattetid och på platser där det finns hög brottslighet. En väl upplyst plats kan enligt samma rapport fungera avskräckande för gärningspersoner eftersom synligheten för dem som rör sig i området ökar. En bra utomhusbelysning kan också bidra till att öka känslan av trygghet och attrahera fler människor att röra sig ute.

Uppsala kommun har tagit fram ett underlag med hjälp av GIS (Geografiskt informationssystem) som baseras på olika data från ett flertal instanser för att koppla samman vad som händer i kommunen med åtgärder såsom insatser för SSP, säkerhetsavdelningen och så vidare. Det så kallade Trygghetsverktyget genomförs nu på test och det här verktyget skulle kunna fungera som en del av underlaget om var brott av olika karaktär begås för att arbeta vidare med åtgärder som denna motion syftar till att få till stånd. Kommunen genomför också undersökningar inom ramen för medborgarlöftet om var i Gottsunda och var vid Resecentrum som Uppsalaborna upplever sig otrygga och vilka typer av förändringar de skulle vilja se. Så vi är en bit på väg vad gäller faktainhämtningen men det kan samordnas och arbetas vidare med för att omfatta hela Uppsala kommun.

Många platser i Uppsala som idag upplevs otrygga är parker, lekplatser, gångstråk och ytor för vila. Flera av de allmänna platser och parker som omnämns som otrygga har tillkommit i närtid vilket gör det extra anmärkningsvärt och även tydligt indikerar att en genomlysning av det offentliga rummet behövs. Strategier och riktlinjer i all ära men uppenbart behövs något mer.

Därför yrkar jag att kommunfullmäktige beslutar

Att revidera strategi för belysning av Uppsala kommun samt riktlinjer för belysning av Uppsala innerstad.

Att inventera vilka offentliga miljöer och platser i kommunen som upplevs som otrygga,

Att utveckla GIS-verktyget och koppla samman med de våldsanmälningar som upprättas och de insatser som polis/kommunala ordningsvakter anmäler, samt

Att utifrån dessa underlag genomföra belysnings- och trygghetsåtgärder i det offentliga rummet.

4 september 2019 *Therez Almerfors (M)*

